

■ Comunicat de premsa ■

Desembre sec i càlid a gran part de Catalunya

- El mes s'ha de qualificar de càlid a gran part del territori, si bé ha estat fred a cotes mitjanes i altes del Pirineu i Prepirineu
- Desembre sec a gran part del territori i molt sec al quadrant nord-est, Prepirineu, litoral Central, al delta de l'Ebre i la zona prelitoral a cavall entre les demarcacions de Barcelona i Tarragona, i ha estat plujós al Pirineu, el Vallès i punts de la plana de Lleida

El mes de desembre s'ha caracteritzat per la presència del corrent en jet (vents de l'oest en altura) molt ondulat que ha afavorit la circulació de pertorbacions que han afectat les nostres latituds durant els primers dotze dies del mes, per a passar a una situació més anticiclònica la part central del desembre, i tornar a una marcada ondulació del corrent en jet la darrera setmana del mes. Cal remarcar que si bé la primera i l'última setmana del desembre van ser fredes (afectades per pertorbacions atlàntiques de caràcter fred), la resta del mes l'anticicló va inhibir la presència de masses fredes d'altres latituds i es va mantenir la temperatura alta.

El fenomen meteorològic més destacat del mes de desembre va ser l'aiguat que va afectar el Vallès i que va deixar registres de prop de 300 mm a Cerdanyola del Vallès i més de 200 a les zones limítrofes amb aquesta localitat.

Situació borrascosa del dia 3 al 12 de desembre

La situació borrascosa del 3 al 12 de desembre va deixar molts dies de precipitació al Pirineu, amb nevades a cotes força variables i vent que anava alterant l'acumulació de neu. Aquest període es podria dividir a partir de les característiques tèrmiques diferents:

- Del 4 al 8 vam tenir una situació prou freda, amb vent del nord-oest la majoria de dies, i nevades al Pirineu que en diversos moments van caure fins a fons de vall (700 – 1000 m). En general l'acumulació de neu no va ser excessiva a l'alta muntanya, però cal destacar els 30 cm de Bagergue (1.417 m), a l'Aran.
- El 9 de desembre es va aproximar un front càlid, provocant un canvi de massa d'aire i una reactivació de la precipitació sobretot al Pirineu més occidental entre els dies 10 i 12, aquesta vegada força més abundant, però amb una cota de neu que va escalar fins als 2.000 m en alguns moments. L'acumulació de neu va ser molt destacada en alguns sectors, com els 73 cm de Certascan (2.400 m, Pallars Sobirà), probablement en part per la redistribució de la neu provocada pel vent.

■ **Comunicat de premsa** ■

- Entre els dies 9 i 12 la precipitació va ser destacada al Pirineu occidental, en forma bàsicament de pluja a les localitats situades a les valls: 94,4 mm a Bagergue, 89,0 mm a Canejan o 60,6 mm a Vielha pel que fa a la Val d'Aran, però també 66,1 mm a Isil o 63,3 mm a Tavascan, al nord del Pallars Sobirà.
- El dia 12 va ser especialment fort el vent de mestral, amb ratxes superiors als 100 km/h als indrets típicament més ventosos del sud del país, a banda dels sectors elevats del Pirineu i el nord del Cap de Creus.

Precipitació 18 de desembre

El divendres 18 de desembre de 2020 serà recordat en alguns sectors del Vallès Occidental per una excepcional i inesperada acumulació de pluja, de fins a prop de 300 mm en 24 hores a localitats com Cerdanyola del Vallès: 281,0 mm a l'estació de la Xarxa d'Observadors Meteorològics (XOM) gestionada pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC). Va ser un episodi provocat per la persistència d'una situació de convergència a nivells baixos que va permetre que la precipitació es reforçés a sotavent de la serra de Collserola. La pluja va provocar una important crescuda del riu Besòs, que segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua va superar els 290 m³/s al seu pas per Santa Coloma de Gramenet.

- Les quantitats més importants registrades a la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) i la XOM, gestionades per l'SMC, van ser: 281 mm a Cerdanyola del Vallès; 96,3 mm a Sant Cugat del Vallès – CAR; i 81,0 mm a Granollers, aquesta última al Vallès Oriental.
- La pluja va afectar els mateixos sectors durant 24 hores, amb intensitats que en alguns casos van superar els 15 mm en 30 minuts. Tot i que cap estació de la XEMA va assolir la quantitat 20 mm en 30 minuts, és probable que als indrets amb els registres més importants se superés aquest llindar.
- Algunes estacions de la XEMA van arribar a recollir més d'1 mm en 1 minut, una intensitat inusual a l'hivern. Cal destacar fins a 1,7 mm a Granollers o Caldes de Montbui, al Vallès Oriental.

Canvi de temps la nit de Nadal

El gran canvi de temps del mes va arribar la nit de Nadal, quan va començar una baixada dràstica de la temperatura a muntanya, amb neu al Pirineu i vent fort a diversos sectors.

- Entre els dies 25 i 26 va nevar a bona part del Pirineu (gairebé gens al Prepirineu), amb gruixos de 20 a 30 cm a cotes altes i arribant a emblanquinar la majoria de valls.

■ Comunicat de premsa ■

- El vent del nord va bufar amb ratxes de més de 100 km/h a diversos sectors elevats del Pirineu i Prepirineu, a banda de l'Alt Empordà. Estacions com Portbou, Roses, Navata o Pantà de Darnius - Boadella no registraven un vent tan fort des del gener-febrer de 2019.
- Entre els dies 25 i 26 la baixada de temperatura es va notar bàsicament a muntanya, [amb valors de fins a -15 °C a 2.500 m](#), mentre que el dia 27 va ser quan les glaçades es van fer més extenses arreu del país, arribant a diversos trams del litoral. Al llarg de l'episodi més de la meitat de les estacions van registrar la temperatura més baixa de l'any i [en alguns sectors de l'Empordà no hi feia tant de fred des del desembre de 2017](#).
- El dia 27 la temperatura diürna va ser especialment baixa en alguns sectors de l'interior, ja que després de la nit gèlida van arribar núvols per l'aproximació d'un front. A [punts de l'altiplà Central, la vall del Segre o el Prepirineu la temperatura es va mantenir lleugerament sota zero tot el dia](#), contrastant amb la notable pujada de la temperatura que ja s'havia produït a les cotes altes.
- La matinada del dia 28, encara força freda a les fondalades, va arribar un front que va provocar algunes nevades a cotes baixes del Prepirineu occidental, sobretot a al Pallars Jussà (2 cm a la mateixa localitat de Tremp), amb gruixos de fins a 20-30 cm a cotes altes del Pirineu occidental.
- L'última nevada extensa de l'any va caure el dia 30, amb gruixos de 10 a 20 cm al Pirineu occidental, destacant els 16 cm de Vielha (1.000 m), la nevada més important a la capital de l'Aran en aquest 2020 poc generós pel que fa a la neu al vessant nord.

Novembre càlid a Catalunya

El mes s'ha de qualificar de càlid a gran part del territori, si bé ha estat fred a cotes mitjanes i altes del Pirineu i Prepirineu (figura 1).

Aquesta distribució de les anomalies ha estat conseqüència de la presència d'un anticicló durant la part central del desembre que ha inhibit l'advecció de masses d'aire fred procedents d'altres latituds. Va comportar una temperatura alta amb anomalies positives més significatives que les anomalies tèrmiques negatives que van afectar el país la primera i última setmana del mes. Aquestes anomalies negativa van afectar especialment el terç nord del Principat.

La taula següent mostra els valors d'anomalia (diferències de la temperatura mitjana mensual de novembre respecte de la mitjana climàtica mensual del mes de novembre pel període de referència 1961-1990) que han estat iguals o superiors a +1,5 °C a les estacions de la XEMA.

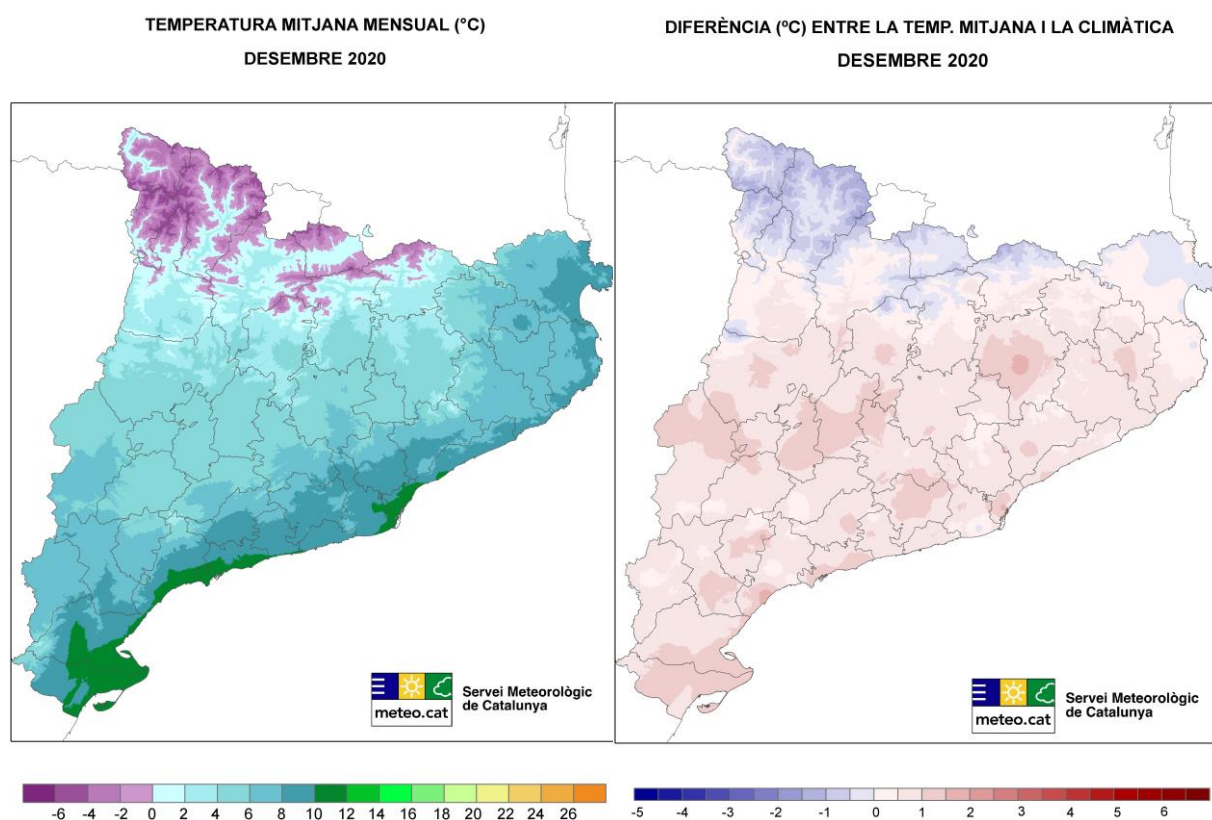
■ Comunicat de premsa ■

Nom de l'estació	Comarca	Anomalia (°C)
Barcelona - el Raval	Barcelonès	+1,8
Mont-roig del Camp	Baix Camp	+1,7
Gurb	Osona	+1,7
Pantà de Siurana	Priorat	+1,6
Vic	Osona	+1,5

Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes de desembre del 2020 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

■ Comunicat de premsa ■

Desembre sec o molt sec a gran part de Catalunya

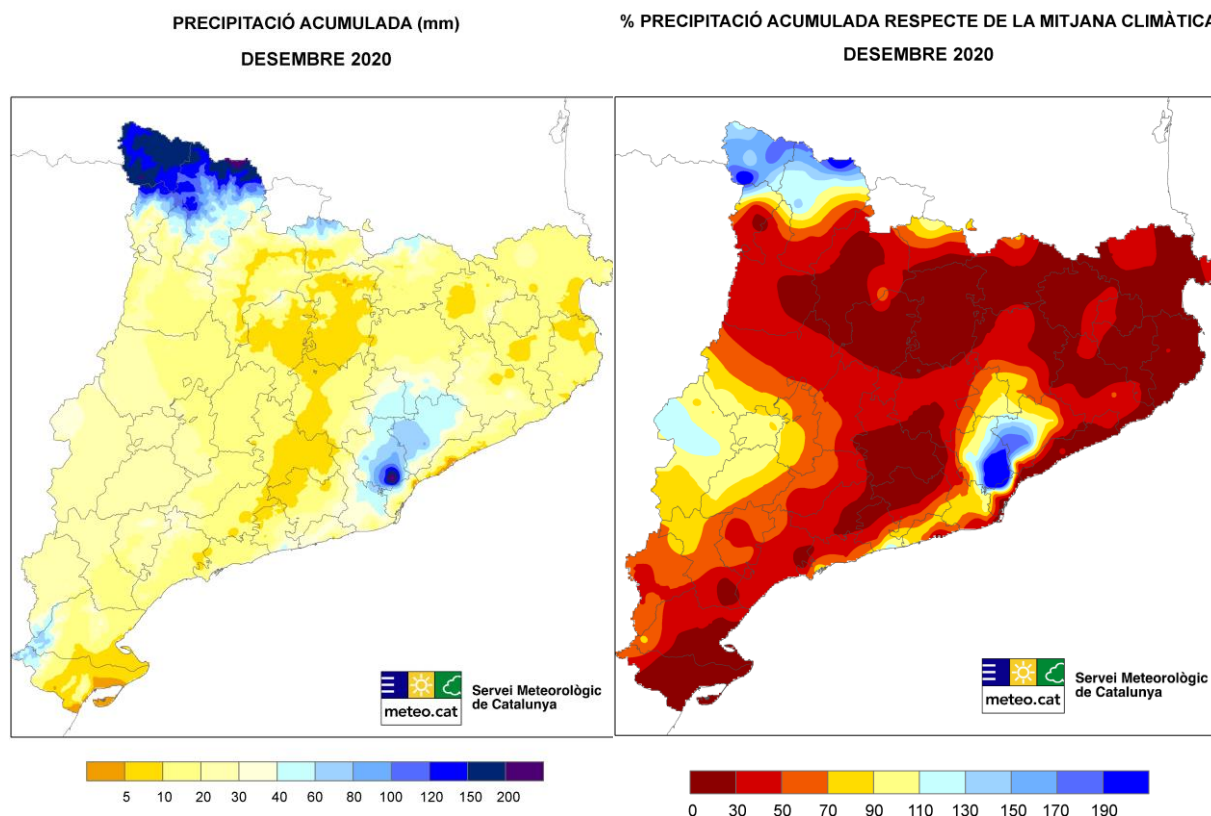
Desembre sec a gran part del territori i molt sec al quadrant nord-est, Prepirineu, litoral Central i Nord, al delta de l'Ebre i la zona prelitoral a cavall entre les demarcacions de Barcelona i Tarragona. Ha estat plujós al Pirineu, la zona limítrofa entre el Vallès Oriental i l'Occidental i punts de la plana de Lleida (figura 2).

Les anomalies de precipitació han estat marcades d'una banda per l'aiguat del dia 18 de desembre i que va afectar la zona del Vallès, i les perturbacions fredes de principis i finals de mes que van afectar el Pirineu Occidental a conseqüència d'un recorregut nord-oest a sud-est.

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de desembre del 2020 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

■ **Comunicat de premsa** ■

La taula següent mostra les estacions gestionades per l'SMC que durant el mes de desembre van superar els 100 mm de precipitació:

Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Cerdanyola del Vallès (XOM)	Vallès Occidental	283,3
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	209,8
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	204,2
Bagergue (XOM)	Val d'Aran	175,8
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	169,0
Canejan (XOM)	Val d'Aran	137,0
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	128,6
Vielha	Val d'Aran	120,4
Isil (XOM)	Pallars Sobirà	112,5
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	109,4

La taula següent mostra les estacions gestionades per l'SMC que durant el mes de desembre l'anomalia de precipitació ha estat per sobre del 180% respecte la mitjana climàtica del mes de desembre:

Nom de l'estació	Comarca	aPPT (mm)
Cerdanyola del Vallès (XOM)	Vallès Occidental	589
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	233
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	217
Sant Cugat del Vallès - CAR	Vallès Occidental	198

L'anomalia registrada en Cerdanyola del Vallès, un 589% respecte la mitjana del mes de desembre, mostra la importància de l'aiguat que es va produir el dia 18 de desembre

Radiació solar per sota de la mitjana mensual

La mitjana mensual de la irradiació solar global diària ha estat per sota de la normal a gran part de Catalunya. En canvi, a la depressió de l'Ebre ha quedat clarament per sobre de la mitjana mensual possiblement per la poca presència de la boira durant el mes.

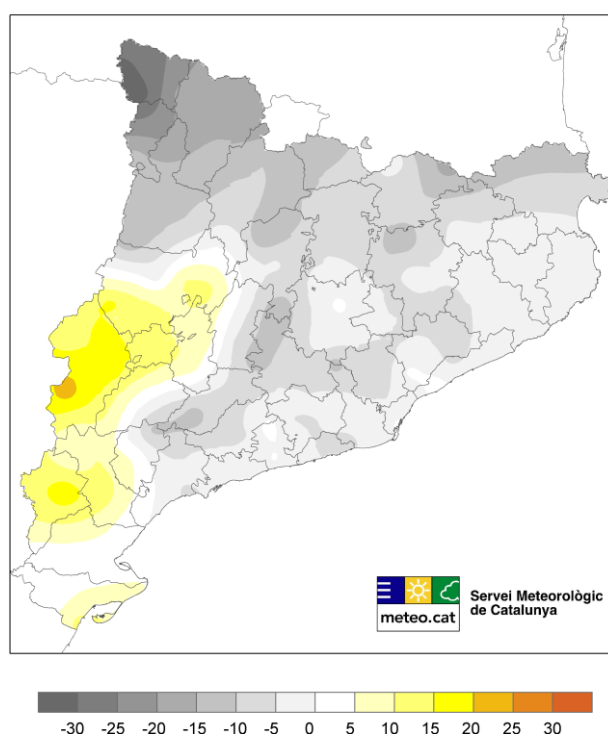
■ Comunicat de premsa ■

Figura 3:

Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes de desembre del 2020 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació solar global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2010-2019).

ANOMALIA DE LA MITJANA
DE LA IRRADIACIÓ SOLAR GLOBAL DIÀRIA (%)
DESEMBRE 2020

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

4 de gener del 2020